

Materiell processledning i hovrätten och PMÖD

Ulrika Ihrfelt

Vad?

- **Vad** är materiell processledning?
- Förberedelse i T-mål, RB 50:12 st 3 → 42:8 st 2
- Huf i T-mål RB 50:17 → 43:4
- Rättens ansvar för att se till att inget onödigt dras in i målet samt genom frågor och påpekanden verka för att yrkanden och inställningar samt grunderna för dessa blir klarlagda och – under förberedelsen – att parterna anger vilken bevisning de vill åberopa

Ö-mål och ärenden

- 52 kap. RB innehåller inte någon bestämmelse om materiell processledning
- ...men samma principer anses tillämpliga (NJA 2023 s. 750 med hänvisning).
- Som utgångspunkt däremot *inte* tillämpliga vid *extraordinära rättsmedel*
- ...men viss aktivitet från rätten krävs även där.
- Ärendelagen 12 §

Varför?

- Hjälpa för parter, särskilt om de inte har ombud
- Tydliggöra för parterna och rätten vad som ska prövas
- Underlätta planering och genomförande av huf
- Undvika onödig bevisning
- Underlätta domstolens prövning och domskrivning
- Materiellt riktiga domar
- Undvika onödiga överklaganden
- Undvika rättegångsfel

Vilka situationer?

- Otydliga yrkanden t.ex. om även rättegångskostnadsdelen överklagas (NJA 2015 s. 846)
- TR:s dom otydlig i fråga om åberopade rättsfakta
- Oklarheter i skriftväxlingen om vilka omständigheter som åberopas och motpartens inställning till dessa. Frånfaller parten något?
- Parten anför i hovrätten ett påstående som inte anges i TR:s dom – åberopas en ny omständighet som grund?

Särskilt om förbudstalan

- **Marknadsföringsrättsliga** förbud: Skilj på (framåtsyftande) yrkande och grunder (det som skett). Varför åberopa alla likartade marknadsföringsåtgärder som har förekommit som grund för förbudsyrkandet? Behövs en hänvisning till "på sätt som skett"?
- **Immateriellt rättsliga** förbud: Intrångspåståendet utgör grund för talan och måste preciseras med angivande av när, var och hur intrång har begåtts (tänk "gärningsbeskrivning"). Ska korrespondera med lagtextens rekvisit, men behöver inte relatera till att förfoganden skett på visst sätt.
- Om en intrångsåtgärd är styrkt, är det tillräckligt för förbud mot åtgärder av samma slag. Då inte nödvändigt att åberopa flera fall av samma slags intrång.

När?

- När målet kommer in
- I samband med pt-prövning
- Under handläggning
- Inför huf eller avgörande på handlingarna
- Vid huf
- Efter huf (jfr HD:s avgörande B 1937-23, men helst *inte!*)

Hur?

Metoder

- Kompletteringsföreläggande
- Riktade förelägganden med tydliga frågor
- Telefonsamtal med tjänsteanteckningar –
glöm inte att skicka till motparten
- Processlägesöversikt
- Muntlig förberedelse
- Klarlägganden kan innefatta nya
omständigheter – men bristande
processledning i TR kan utgöra giltig ursäkt
- Frågor vid själva huvudförhandlingen

- Frågor?
- Synpunkter?